

1974-12-16

11.121-860-74

Utvidgning av naturreservatet Norra Vätterns skärgård

Genom beslut 1973-12-14 har länsstyrelsen förklarat ett område av Norra Vätterns skärgård omfattande delar av fastigheterna Svilen 1:1 och Grönön 1:1 i Hammars socken som naturreservat.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen att naturreservatet skall utvidgas till att omfatta öar och vattenområden som framgår av bifogade karta.

Grund för beslutet

Liksom för det tidigare bildade reservatet är syftet med utvidgningen att för kännedomen om landets natur samt för allmänhetens friluftsliv bevara en större sötvattensskärgård fri från bebyggelse och andra former av exploatering. Genom reservatbildningen skall förutsättningar skapas för en sådan kanalisering av besökarna att områdets natur inte onödigtvis förslits.

Fastighet, socken och kommun

Utvidgningen av reservatet omfattar delar av fastigheten Hammar 7:1 och delar av samfällt vattenområde till Skyrsta by med (Skyrsta s:1) vissa därtill hörande småöar, allt i Hammars socken, Askersunds kommun.

Areal

Utvidgningen omfattar en total areal av ca 200 ha varav landareal ca 32 ha.

Markägare

Ägare till fastigheten Hammar 7:1 är AB Plåtmanufaktur, Malmö, och till samfälligheten Skyrsta s:1 delägare enligt bifogade fastighetsförteckning.

Innehavare av särskild rätt

Enligt bifogade fastighetsförteckning har ägaren till Skyrsta 4:1 viss avverkningsrätt till öarna inom fastigheten Hammar 7:1.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen och 7 § naturvårdskungörelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande det område som tillagts reservatet.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i rätten att förfoga över reservatområdet

Det är förbjudet att

1. - uppföra ny byggnad eller anläggning
2. - anordna upplag eller schakta, fylla, spränga eller vidtaga liknande åtgärder
3. - utföra kalavverkning på områden som ligger närmare stranden än 100 meter
4. - använda kemiska bekämpningsmedel
5. - frandraga luftledning

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

6. - utföra avverkning eller röjning i annan omfattning än som medges i fastställd skötselplan
7. - uppföra mur, plank, stängsel eller brygga
8. - upplåta plats för tältning eller camping på andra platser än de lägerplatser som angivits i fastställd skötselplan.

Ovan nämnda föreskrifter skall inte utgöra hinder mot uppförande av sådana byggnader eller anläggningar som erfordras för yrkesfiskets och sjöfartsnäringsens behov eller för friluftslivets behov i enlighet med fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående förvaltarens rätt att vidtaga åtgärder för att tillgodose ändamålet med reservatet

Markägare är skyldig att tåla att anordningar vidtages för det rörliga friluftslivet såsom stigar, lägerplatser, bryggor och sanitära anordningar i enlighet med fastställd skötselplan samt att erforderliga skyltar uppsättes.

I den mån markägare ej själv önskar utföra avverkning, röjning eller liknande åtgärder enligt fastställd skötselplan är han skyldig tåla att dessa utföres genom förvaltarens försorg.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten

Det är förbjudet att

1. - förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
2. - plocka blommor, gräva upp eller på annat sätt skada örter, gräs, mossor eller lavar
3. - bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
4. - medvetet störa djurlivet, t ex genom att ofreda häckande fågel
5. - medföra ej kopplad hund
6. - tälta
7. - göra upp öppen eld under tiden 1.5 - 1.10
8. - uppföra mur, plank, stängsel, brygga eller liknande anordning
9. - anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning
10. - landstiga på ön Skjortpiltten under tiden 15.4 - 15.7.

Ovannämnda föreskrifter skall inte utgöra hinder mot att tälta och att göra upp eld på anvisade platser inom de särskilt iordningställda lägerplatser som finns angivna på upplysningsskyltar och som är markerade i terrängen. .

D. Föreskrifter enligt 7 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

1. Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med en särskilt utsedd arbetsgrupp i vilken skall ingå representanter för markägarna, Askersunds kommun och länsstyrelsen.
2. I samråd med arbetsgruppen skall skogsvårdsstyrelsen utse tillsynsman för reservatet.
3. I samråd med arbetsgruppen skall skogsvårdsstyrelsen upprätta skötselplan, vilken efter hörande av statens naturvårdsverk och fastställande av länsstyrelsen skall ligga till grund för området skötsel.

1974-12-16

11.121-880-74

4. Vid upprättande av skötselplan skall följande allmänna synpunkter beaktas.

- a. Vid skogsavverkning och andra åtgärder för skogsbruket skall skäligen hänsyn tagas till naturvårdsintressena. Skogsavverkning inom områden som ligger närmare stranden än ca 100 m skall endast äga rum genom ändamålsenlig gallring. Flertalet mindre öar bör av skogsekonomiska skäl helt kunna undantagas från skogliga åtgärder.
- b. För att erbjuda möjligheter till övernattning och lägerliv inom reservatet utan onödig förslitning av öarnas vegetation skall på några öar med goda landstignings- och badmöjligheter anordnas lägerplatser med bl a bryggor, sopkärl, toaletter och eldstäder.

Besvärshänvisning (Kungl Maj:t - jordbruksdep) enligt bilaga.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövdingen beslutat och byrådirektören Per Olov Führ varit föredragande, har även länsrådet Ove Sundelius, naturvårdsdirektören Ingvar Hallberg, överlantmätaren Sverker Jaensson, länsarkitekten Bennert Johnsson och förste länsassessorn Nils Hakelier deltagit.

Harald Aronsson

Per Olov Führ

LÄNSSTYRELSEN
Örebro län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESVÄRSHÄNVISNING

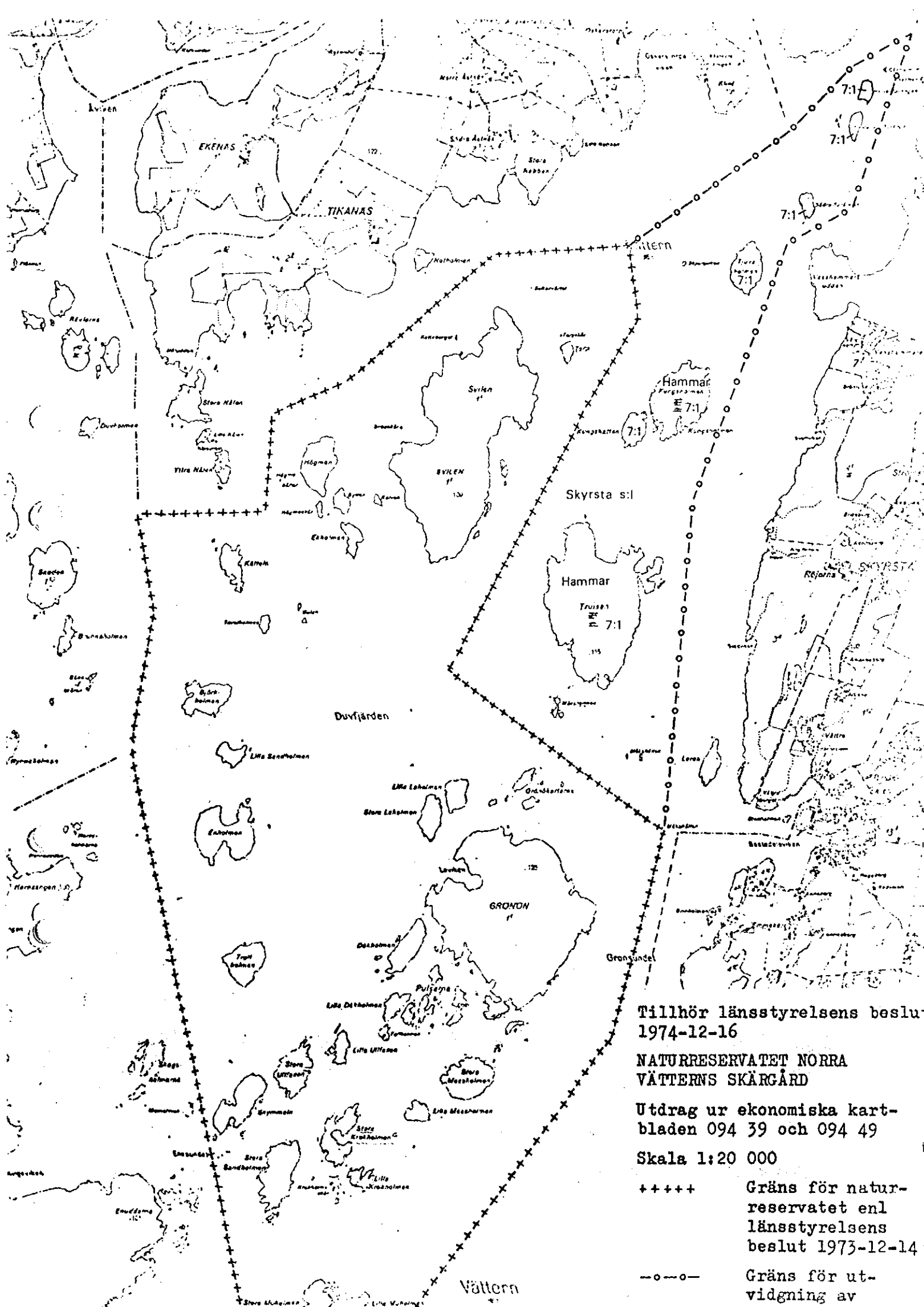
Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos Kungl Maj:t.

Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, yrke, postadress och telefonnummer.

Insänds besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 20 STOCKHOLM 16.

Tillhör länsstyrelsens beslut
1974-12-16

**NATURRESERVATET NORRA
VÄTTERNNS SKÄRGÅRD**

Utdrag ur ekonomiska kart-
bladen 094 39 och 094 49

Skala 1:20 000

+++++ Gräns för natur-
reservatet enl
länsstyrelsens
beslut 1973-12-14

-o-o-o- Gräns för ut-
vidgning av
naturreservatet

Anmärkning till ovanstående förteckning:

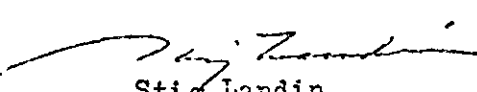
Vid år 1843 slutfört laga skifte på 2 hemman Skyrsta nr 1-3 sas bl a "Fisket i Kringliggande Vatten äfven som de i Sjön Vättern varande till skifteslaget hörande Holmar be-
gagnas för Samfällt behof och blifver gemensamt samt odeladt" (§ 21 förrättningsprotokollet akt 97, Hammars socken). I ägobeskrivningen redovisas bl a de tio största öarna (med areal) såsom samfällid mark, i delningsbeskrivningen redovisas motsvarande areal som samfällid i sammandraget. Skriftlig överenskommelse (förening) saknas. Fiskerätten och öarna i Vättern var således gemensamma inom Skyrsta by.

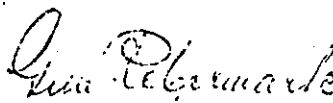
Vatten och grund har så vitt bekant inte direkt berörts vid lantmäteriförrättning förrän vid en år 1964 fastställd avstyckning från Skyrsta 3:4 (Skyrsta 3:18 erhöll därvid vattenområde i Vättern utanför dess strand).

Där gräns ej kan utmärkas med hjälp av handlingar och kartor, gränsmärken m m hör till varje fastighet, den del av vattenområde som är närmast fastighetens strand (1 kap 5 § JB). Med fastighet jämställas samfällid mark.

Med hänsyn till ovanstående synes med strandfastigheterna och de samfällida öarna (skiftade 1930, se nedan) följa vatten och grund enligt i princip streckad gräns på kartbilagan. Huruvida någon av öarna ej "drar" vatten och grund med hänsyn till dess litenhet kan avgöras endast genom rättslig prövning.

Genom ett år 1930 fastställt laga skifte på vissa samfälligheter inom Skyrsta bl a öarna i Vättern, har dessa kommit att tillfalla enskilda fastigheter. Vattenområdet torde däremot fortfarande vara samfällt för Skyrsta, varvid även bör ingå smärre vid skiftet ej redovisade småöar och skär (Måkahällen, Måkaholmen och Skjortpliten).

Stig Landin
länslantmätare

Gun Rebermark
assistent